

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסכם בין עמיר חברה להספקה של התאחדות האיכרים בישראל בע"מ

ובסט פק שיווק לחקלאות (1995) בע"מ

1. פתח דבר

ביום 18 בינואר 2004 הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, להסכם בין עמיר חברה להספקה של התאחדות האיכרים בישראל בע"מ (להלן: "עמיר") לבין בסט פק שיווק לחקלאות (1995) בע"מ (להלן: "בסט פק"). עניינה של בקשה זו בהעברתה של רשימת הלקוחות והספקים של בסט פק בתחום האריזות לחקלאות לידי עמיר, למשך 6 שנים.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות שבהסכם אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, כי הן אינן פוגעות בגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים") מהנימוקים שיפורטו להלן.

2. הצדדים

עמיר היא חברה פרטית, בבעלות התאחדות האיכרים בישראל¹. עמיר עוסקת בשיווק והפצה של תשומות למגזר החקלאי, כגון קרטונים, חומרי הדברה, דשנים, ניילונים וכיו"ב, באמצעות סניפים ברחבי הארץ.

בסט פק היא חברה פרטית אשר בעליה העיקריים הם מר יוסף היימן ומר ירון ינקוביץ, המשמשים גם כמנהלים. החברה עוסקת בעיקר בשיווק קרטונים ומכלי פלסטיק למגזר החקלאי.

¹ באמצעות חברת האיכרים בישראל בע"מ.

3. ההסכם והכבילות

ביום 1 בינואר 2004 נקשרה עמיר בהסכם לרכישת עיקר פעילותה של בסט פק, היינו, פעילותה בתחום שיווק קרטונים ומכלי הפלסטיק למגזר החקלאי (להלן: "התחום המועבר"), למשך תקופה מוגבלת של 6 שנים. הסכם הרכישה כולל מספר מרכיבים, כדלקמן: בסט פק תעביר לעמיר את רשימת הלקוחות והספקים שלה בארץ; את הסכמיה עם הלקוחות והספקים; ואת הסכמיה עם סוכנויות וכיו"ב. במסגרת ההסכם שוכרת עמיר את שירותיו של מר היימן כיועץ. ההסכם מעניק לעמיר יכולת לעשות שימוש במשרדה של בסט פק, ואף לשכור את שירותיהם של עובדי בסט פק, ככל שתינתן לכך הסכמת העובדים. במשך תקופת ההסכם, תשלם עמיר לבסט פק תמלוגים מהרווחים.

אחרי 3 שנים עומדת לעמיר הזכות לרכוש לצמיתות את פעילותה של בסט פק בתחום המועבר, ואופציה זו עומדת לה במשך כל המחצית השנייה של ההסכם. מימוש האופציה כרוך בתשלום נוסף שישתלם מעמיר לבסט פק, ותשלום זה יתווסף לתמלוגים החודשיים שמשלמת עמיר.

היה ועמיר תבחר שלא לממש את האופציה שניתנה לה – בתום שש שנות ההסכם פוקעת לעמיר הזכות לעשות שימוש בפעילות בסט פק בתחום המועבר, ובסט פק תוכל לחזור ולעסוק בתחום זה ולהתחרות בעמיר.

3.2 הכבילה

המדובר בעסקה בין שניים המתחרים ביניהם בשיווק והפצה של אריזות קרטון ומכלי פלסטיק לחקלאות. בעסקה זו מעבירה בסט פק את פעילותה בתחום לעמיר, יחד עם כל המידע העסקי המתלווה לפעילותה, ומתחייבת להימנע מלפעול ולהתחרות בתחום במשך תקופת ההסכם.

הסדר זה, לפיו מעביר מתחרה לאחד ממתחריו את פעילותו בתחום התחרות, תוך שמתחייב להימנע מלהתחרות בו לזמן מוגבל ומסויג, מהווה הסדר כובל בהתאם לסעיפים 2(א) ו-2(ב)(3) לחוק ההגבלים העסקיים.

ראוי לציין, כי מימוש האופציה, לכשעצמו, יהווה עסקת מיזוג, אשר אם יתקיים ידרוש מן הצדדים להגיש הודעת מיזוג ואף ידרוש את הסכמתי לה. במסגרת החלטה זו אינני נדרש למימוש האופציה, ואין בהחלטתי זו להעיד על עמדתי לכשיבוא המיזוג לאישור.

4. השפעת ההסכם על התחרות

בהסדר זה מבקשת עמיר להרחיב את רשימת לקוחותיה דרך רכישת פעילותה של בסט פק בתחום שיווק אריזות הקרטון והפלסטיק לחקלאות, לתקופה מוגבלת. באמצעות הסדר זה מבקשת עמיר להשיג את המידע המסחרי שבידי בסט פק בתחום, הסכמיה עם לקוחות וספקים, ואת ההסכמים עם סוכנויות וכיו"ב. הסדר זה איננו פוגע פגיעה של ממש בתחרות. המדובר בהסדר בין שתי חברות העוסקות בשיווק אריזות קרטון ופלסטיק לחקלאות, אשר נתח השוק המשותף שלהן – איננו משמעותי. בצדדים להסדר מתחרות יצרניות הקרטון המשווקות בעצמן תוצרתן לחקלאים וכן משווקים נוספים המצויים בתחום. יוצא איה, כי הכבילות שבהסדר הכובל אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של שוק המושפע מן ההסדר.

אשר להתחייבותה של בסט פק שלא להתחרות בעמיר בתחום זו, התחייבות זו אינה חוסה בגדרה של הוראת סעיף 3(8) לחוק ההגבלים העסקיים² אשר קובעת כי לא תחשב כהסדר כובל -

"התחייבות של מוכר עסק, בשלמותו, כלפי רוכש העסק שלא לעסוק באותו סוג עסק, כשהתחייבות אינה בניגוד לנוהגים סבירים ומקובלים."

נהיר, כי בהסכם שלפנינו אין המדובר במכירת עסק בשלמותו כמובנו של הסעיף³. על פי ההסדר מועברת הפעילות לתקופה מוגדרת ומוגבלת. אך, על אף שאין עסקינן בכבילה אליה מכוון סעיף 3(8) וככל שישנה לגיטימיות לעצם העברת הפעילות הארעית, מתקיים עדיין אינטרס לגיטימי מצד הצדדים, בדומה לאינטרס העומד בבסיסו של סעיף 3(8), להבטיח כי הרכישה של המידע העסקי לא תתרוקן משוויה כל עוד היא תחומה ומוגבלת בהיקפה ובמשכה.

לאור העובדה כי נתח השוק של הצדדים איננו משמעותי ולאור ריבויים של מתחרים בתחום זה לא מצאתי קיומו של חשש לפגיעה משמעותית בתחרות.

סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

תוקפו של פטור זה עד מועד פקיעת ההסדר או עד 6 שנים ממועד מתן הפטור – לפי המוקדם מביניהם.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרום, ע"ד

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ו' ניסן תשס"ד

28 מרץ, 2004

² על שיש לנקוט בפרשנות מצמצמת אשר לתחולת סעיף 3(8) על סעיפיו ראה החלטה בדבר מתן פטור להסדר כובל בעסקאות אלסינט בע"מ - Picker International Inc. ואלסינט בע"מ - GE Medical Systems ; 1999 הגבלים עסקיים 3001950 והמובאות שם.

³ השווה לדבריו של השופט מ' חשין אודות הרציונל של סעיף 3(8) לחוק ההגבלים העסקיים דנ"א 4465/98 טבעול (1993) בע"מ נ' שף-הים (1994) בע"מ, פ"ד נו(1) 56 בפסקה 48 לפיו מכירת עסק בשלמותו –

"אינה אך מכירה של מניות בחברה, של בית, של מכונית, של ציוד, של חומרי-גלם, של חשבונות בנק ושל עוד כיוצא-באלה נכסים. מכירת עסק בשלמותו כונסת אל תוכה את כל העסק כולו, לרבות המוניטין של העסק; ומכירת עסק ומוניטין יכולה שתשמיע ותחייב - במהלך הדברים הרגיל ובין אנשי-עסק ישרים והגונים - כי לאחר המכירה לא ימשיך המוכר לעסוק באותו עסק כמתחרה לקונה."

הרציונל שבבסיסה של הוראת סעיף 3(8) הנו לאפשר חיי מסחר תקינים בכל הנוגע למכירת עסקים על המוניטין שלהם. ראה גם דבריו של כב' השופט י' גולדברג בע"א 6222/97 טבעול (1993) בע"מ נ' מדינת ישראל ואח', פ"ד נב(3) 145, 178. ראה גם החלטה בדבר מתן פטור להסדר בין Danzas לדני ואבי רייק ; 2003 הגבלים עסקיים 3016673.